

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Žemės ūkio rūmams	2026-	Nr.
Kopija	Į 2026-02-12	Nr. 1.01-0062
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai	2026-02-17	S-478
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai		

DĖL JŪSŲ KREIPIMOSI

Aplinkos ministerija išnagrinėjo jūsų Ministrui Pirmininkui adresuotą kreipimąsi „Dėl miškų politikos ateities“, kuriame konstatuojate netinkamą Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 638 punkto nuostatos, konkrečiai šios dalies „Tobulinsime miškų sektoriaus valdymą, atskirdami ūkinę veiklą nuo inspekcinės veiklos, valstybinių miškų valdymą paskirdami Žemės ūkio ministerijai (taip kaip yra daugelyje ES valstybių narių).“, įgyvendinimą.

Pažymėtina, kad minėtą Vyriausybės programos nuostatos formuluotę galima traktuoti kaip siekį valstybinių miškų, kurių didžiausias valdytojas yra VĮ Valstybinių miškų urėdija, valdymą perduoti Žemės ūkio ministerijai. VĮ Valstybinių miškų urėdijos valdomi miškai sudaro maždaug pusę viso Lietuvos miškų ploto, todėl šios įmonės perdavimas kitai ministerijai įneštų daug painiavos formuojant miškų politiką. Tokiu atveju viena ministerija reguliuotų privačių miškų valdymą, kita – prižiūrėtų už valstybinių miškų valdymą atsakingą įmonę. Tačiau manome, kad šioje Vyriausybės programos nuostatoje norėta pasisakyti apie valstybinio miškų valdymo priskyrimą Žemės ūkio ministerijai. Mūsų nuomone, bet kuriuo atveju – tiek kalbant apie valstybinių miškų valdymo, tiek apie valstybinio miškų valdymo pokyčius – miškų srities priskyrimas Žemės ūkio ministerijai netikslingas dėl žemiau nurodytų priežasčių.

Daugelyje ES valstybių už miškų politiką atsakingos aplinkos ar klimato ministerijos.

Atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybės programoje minimas miškų valdymo priskyrimas Žemės ūkio ministerijai kaip didžiosios dalies Europos Sąjungos (ES) valstybinių narių praktika – nėra tikslus. Rytų Europos šalys, kuriose miškai tradiciškai suvokiami labiau kaip ūkinė veikla, iš tiesų dažniau juos priskiria žemės ūkio kompetencijai. Tačiau Lietuvos politikai, pavedę miškų politiką formuoti Aplinkos ministerijai, pasirinko vakarietiškoje Europos valstybėse paprastai

naudojamą modelį. Suomija, Prancūzija, Rumunija, Danija, Belgija, Liuksemburgas, Estija, Lenkija, Ispanija, Portugalija, Graikija ir kt. atsakomybę už miškus priskiria aplinkos ir klimato ministerijoms ar mišrioms struktūroms. Tokia praktika leidžia sėkmingai suderinti miškų ekonominį naudojimą su aplinkosaugos prioritetais ir visuomenės interesais. Be to, tarptautiniai įsipareigojimai – Jungtinių Tautų klimato kaitos konvencija, Paryžiaus susitarimas, ES biologinės įvairovės strategija – aiškiai apibrėžia miškus kaip aplinkos, o ne žemės ūkio politikos sritį.

Miškų politika – aplinkos, klimato ir biologinės įvairovės dalis.

Miškai nėra vien tik medienos išteklių ar ūkinės veiklos objektas. Jie yra gyvybiškai svarbi gamtos sistemos dalis, kuri reguliuoja klimatą, saugo biologinę įvairovę, palaiko ekosistemų stabilumą ir prisideda prie visuomenės gerovės bei nacionalinio saugumo. Todėl miškų politikos formavimas ir koordinavimas turi išlikti Aplinkos ministerijos atsakomybėje – tik taip galima užtikrinti, kad miškai būtų vertinami kompleksiskai, o ne vien per ekonominę prizmę.

Miškai yra pagrindinis anglies absorbtas Lietuvoje. Lietuva pagal ES klimato teisės aktus yra įsipareigojusi didinti anglies kaupimą, o tai – Aplinkos ministerijos kuruojama klimato politikos dalis. Be to, apie 30 proc. miškų yra saugomose teritorijose. Įgyvendinant ES biologinės įvairovės strategiją iki 2030 m. („Natura 2000“, Europos žaliojo kurso tikslai), šią veiklą turi koordinuoti aplinkos apsaugos ekspertai, ją stebi ir tarptautinės aplinkosaugos institucijos.

Miškų politika glaudžiai siejasi su kitomis Aplinkos ministerijos kuruojamomis sritimis.

Pagrindinis tvarų miškų naudojimą parodantis rodiklis – miško kirtimų santykis su medienos prieaugiu. Jau daug metų šis santykis siekia apie 70 proc. Tai įrodo, kad pakankamai racionaliai panaudojami priaugantys medienos išteklių, bet kartu paliekamas reikšmingas kiekis biologinei įvairovei (negyvoji mediena) ir augančios medienos tūris kaupimui ateities kartoms.

Miškų politika tiesiogiai susijusi su klimato kaitos švelninimu, biologinės įvairovės išsaugojimu, aplinkosaugos valstybine kontrole, saugomų teritorijų tvarkymu, kraštovaizdžio formavimu, teritorijų planavimu bei erdvinių duomenų valdymu. Visos šios sritys priklauso Aplinkos ministerijos kompetencijai, todėl natūralu, kad ir miškų politika turi būti formuojama čia. Tai leidžia suderinti aplinkosauginius, socialinius ir ekonominius interesus. Pavedus koordinuoti valstybinę miškų politiką kitoms institucijoms, pirmenybė gali būti skiriama pirmiausiai ekonominei naudai, o ne bioįvairovės apsaugai, tvaraus aplinkos, socialinio ir ekonominio prioritetų balansui. Tai prieštarautų visuomenės interesams, kuri miškus suvokia ne tik kaip ekonominius išteklius, bet kaip gamtos paveldą ir ekosistemų stabilumo garantą, socialinio gyvenimo ir rekreacijos dalį.

Rūpinantis miškais svarbus tarpinstitucinis bendradarbiavimas.

Šiuo metu visos pagrindinės miškų valdymo institucijos – Valstybinė miškų tarnyba, VĮ Valstybinių miškų urėdija, Aplinkos apsaugos departamentas, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Nacionalinė žemės tarnyba – yra pavaldžios Aplinkos ministerijai. Šis modelis leidžia

institucijoms veikti koordinuotai, efektyviai naudoti administracinius išteklius ir greitai reaguoti į ekstremalias situacijas, pavyzdžiui, kovoti su žievėgraužio tipografo plitimu. Kelerius metus dėl žievėgraužio tipografo daromos žalos savivaldybėse buvo skelbiamos miškų stichinės nelaimės. Jas valdant reikėjo greitos, suderintos įvairių tarnybų reakcijos – ir tai pavyko tik todėl, kad institucijos buvo pavaldžios vienai ministerijai. Jei miškų politika būtų išskaidyta tarp kelių ministerijų, padidėtų biurokratinė našta, atsirastų dubliavimosi ir neaiškumų, o skubaus reagavimo į krizines situacijas galimybės susilpnėtų.

Lietuvos miškingumas auga.

Svarbus ir miškų atkūrimo bei plėtros aspektas. Pastaraisiais metais Lietuvos miškingumas nuosekliai augo ir siekia 33,9 proc. šalies teritorijos, bendras medienos tūris sudaro 580,7 mln. m³, bendras medienos tūrio prieaugis – 19,6 mln. m³. Šiuos klausimus perdavus kitoms ministerijoms, miškų atkūrimo ir plėtros tikslus gali įtakoti kiti interesai, mažinantys miškingumo didinimo siekius. Toks sprendimas nebūtų pagrįstas jokiais argumentais ir prieštarautų tiek Lietuvos, tiek tarptautinei praktikai bei įsipareigojimams.

VĮ Valstybinių miškų urėdijos valdomi miškai sudaro maždaug pusę viso Lietuvos miškų ploto, todėl šios įmonės perdavimas kitai ministerijai įneštų daug painiavos formuojant miškų politiką. Viena ministerija reguliuotų valstybinių ir privačių miškų valdymą, kita – prižiūrėtų už valstybinių miškų valdymą atsakingą įmonę. Dėl to padidėtų administracinė našta ir būtų pažeistas efektyvaus valdymo principas.

Istorinė patirtis rodo, kad sprendimas priskirti miškų politiką Žemės ūkio ministerijai nepasiteisino.

Istorinė patirtis taip pat aiškiai rodo, kad miškų politika neturi būti priskirta Žemės ūkio ministerijai. 1997–1998 m. toks sprendimas jau buvo priimtas, tačiau paaiškėjo, jog teigiamų rezultatų nepasiekta. Vos po pusantrų metų miškų politika buvo grąžinta Aplinkos ministerijai. Tai rodo, kad miškų reglamentavimas natūraliai dera su aplinkosaugos, klimato kaitos ir biologinės įvairovės valdymo sritimis, o jos išskaidymas tik silpnina bendrą rezultatą. Miškų politika yra neatsiejama aplinkos, klimato kaitos ir biologinės įvairovės politikos dalis, todėl ji turi išlikti Aplinkos ministerijos atsakomybėje.

Aplinkos ministras

Kastytis Žuromskas

Donatas Vaikasas, tel. 0-696-49889, el. p. donatas.vaikasas@am.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 188602370, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL JŪSŲ KREIPIMOSI
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-03-26 Nr. D8(E)-1160
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Aurimas Saladžius, Grupės vadovas, Miškų politikos grupė
Sertifikatas išduotas	AURIMAS SALADŽIUS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-03-25 09:37:26 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Certifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-03-28 18:01:16 – 2028-03-26 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Kastytis Žuromskas, Ministras
Sertifikatas išduotas	KASTYTIS ŽUROMSKAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-03-26 10:08:59 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-03-26 10:09:15 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Certifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-07 11:47:20 – 2026-12-06 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.90.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-03-26 10:24:38)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-03-26 10:24:38 DBSIS